O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti rektori
M.E.Po‘latov
2024-yil “ 29 ” 08

Ro‘yxatga olindi:№ 61010100
2024-yil “ 29 ” 08

MEHMONDO‘STLIK INDUSTRIYASI
O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	1000000	- Xizmatlar
Ta’lim sohasi:	1010000	- Xizmat ko‘rsatish sohasi
Ta’lim yo‘nalishi:	61010400	- Turizm (faoliyat yo‘nalishlari bo‘yicha)
	61010100	- Mehmonxona xo‘jaligini tashkil etish va boshqarish

SAMARQAND – 2024

Fan/modul kodi MI1106	O‘quv yili 2024-2025	Semestr 3	Kreditlar 6
Fan/modul turi Majburiy	Ta’lim tili O‘zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 6
1 **Fanning nomi**	**Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)**	**Mustaqil ta’lim (soat)**	**Jami yuklama (soat)**
Mehmondo‘stlik industriyasi	72	108	180

2 **I. Fanning mazmuni**

“Mehmondo‘stlik industriyasi” fanini o‘qitishdan maqsad – talabalarda mehmondo‘stlik industriyasi, mehmondo‘stlik industriyasini tashkil qiluvchi tarmoqlar haqidagi nazariy va amaliy bilimlarni kelajakdagi ish faoliyatlarida qo‘llash va talabalarni shu sohadagi mahoratlarini rivojlantirishdan iborat.

Fanning vazifasi – talabalarga mazkur fan bo‘yicha mehmondo‘stlik industriyasida transport vositalari, mehmondo‘stlik industriyasida joylashtirish vositalari, mehmondo‘stlik industriyasida ovqatlanish korxonalari, mehmondo‘stlik industriyasida sayr-tomoshalar va ko‘ngil yozish infratuzilmasi, mehmondo‘stlik industriyasida ekskursiya xizmatlari ko‘rsatish, mehmondo‘stlik industriyasida milliy hunarmandchilik sohalari, savdo xizmatlari ko‘rsatish, mehmondo‘stlik industriyasini boshqarish tizimini o‘rgatishdan iborat.

Ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko‘nikmalar, moliyaviy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

3 **II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)**

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. “Mehmondo‘stlik industriyasi” fanining maqsadi va vazifalari

O‘zbekistonda turizm va mehmonxona xo‘jaligining rivojlanish holati. Mehmondo‘stlik industriyasining tushunchasi va mohiyati. Mehmondo‘stlik industriyasi fanining maqsadi. Mehmondo‘stlik industriyasi fanining vazifalari.

2-mavzu. Mehmondo‘stlik industriyasida transport vositalari

Turistik faoliyatni ta’minlashda transport vositalarining tutgan o‘rni va roli. Turistlarni avtomobilda tashish. Turistlarni temir yo‘l transportida tashish. Turistlarni aviatsiya (havo) transportida tashish. Turistlarni dengiz va daryo transportida tashish.

3-mavzu. Mehmondo‘stlik industriyasida joylashtirish vositalari

Turistlarni joylashtirish vositalari tushunchasi. Mehmonxonalar klassifikatsiyasi. Mehmonxonalar tipologiyasi. Mehmonxonalarning asosiy xizmatlari va ularning mo‘ljallanganligi. Turistlarni joylashtirishning

	3. Ahmed Hassanien, Crispin Dale, Alan Clarke. Hospitality Business Development, 2010, Elsevier. 4. Kamilova F.Q., Hamidov O.H. Mehmondo'stlik industriyasi. O'quv qo'llanma. TDIU.2007 y. **Qo'shimcha adabiyotlar:** 1. Tuxliyev I.S. Turizmda geoaxborot tizimlari. Darslik. Ipak yo'li turizm xalqaro universiteti nashriyoti. Samarqand – 2023 2. Z.O.Raximov, A.Sh.Berdimurodov. Mehmonxona intereri va landshafti. Samarqand-2022, "SamISI" nashriyoti 3. Mamatqulov X.M. Mehmonxona va turistik komplekslarda xizmatlarni tashkil etish. O'quv qo'llanma. – S.: SamISI, 2012. 4. Jukova M.A. Industriya turizma: menedjment organizatsii. M.: «Finansi I statistika», 2006. **Axborot manbalari:** 1. http://www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi 2. http://www.ziyonet.uz – ta'lim portali 3. http://www.uzreport.uz – axborot portali 4. http://www.wttc.org - The World Travel & Tourism Council sayti
8	O'quv dasturi Samarqand iqtisodiyot va servis instituti O'quv uslubiy kengashining 2024-yil 29 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ FD-15-3)
9	**Fan/modul uchun ma'sul:** **Xamitov M.X.** – "Turizm" kafedrasi katta o'qituvchisi, PhD
10	**Taqrizchilar:** **Raximova G.M.** - "Gul zamin Sayqal" mehmonxonasi direktori **Maxmudova A.P.** – "Turizm" kafedrasi dotsenti

texnologik tuzilmasi.

4-mavzu. Mehmondo'stlik industriyasida ovqatlanish korxonalari

Ovqatlanish korxonalari tushunchasi. Ovqatlanish korxonalari turlari. Ovqatlanish korxonalarining texnologik tuzilishi.

5-mavzu. Mehmondo'stlik industriyasida sayr-tomoshalar va ko'ngil yozish infratuzilmasi

Turizimda sayr-tomoshalar va ko'ngil yozish tushunchasi. Sayr–tomoshalar va ko'ngil yozish korxonalari turlari. Teatr binolari, klublar, diskotekalar.

6-mavzu. Mehmondo'stlik industriyasida animatsion xizmatlarni tashkil etish

Turistik animatsiya tushunchasi, uning funksiyasi va tarkibi. Animatsiya dasturlarining turlari va ularni amalga oshirish texnologiyalari. Turistik korxonalarda animatsion xizmatlarni tashkil etishahamiyati. Turizm xizmatlarini rivojlantirishda animatsion dasturlarni shakllantirishning tashkiliy mexanizmini boshqarish. Turistik bozorda animatsion dasturlarni yaratish orqali turmahsulot raqobatbardoshligiga erishish.

7-mavzu. Mehmondo'stlik industriyasida sayohat agentliklari

Turistik safarlarni tashkil etishda turistik firmalarning o'rni va roli. Turoperatorning asosiy funksiyalari. Turistik agentlik. Agentlik bitimi.

8-mavzu. Mehmondo'stlik industriyasida ekskursiya xizmatlari ko'rsatish

Ekskursiya xizmatlari ko'rsatish tushunchasi va uning vazifalari. Ekskursiya tarkibi, mazmuni va mohiyati. Ekskursiya xizmatlarini tabaqalashtirish (differensiyalash). Ekskursiya xizmatlari ko'rsatishda ekskursovod va uning roli.

9-mavzu. Mehmondo'stlik industriyasini tashkil etuvchi ishlab chiqarish tarmoqlari

Turizm infratuzilmasini tashkil etuvchi ishlab chiqarish tarmoqlari. O'zbekistonda turizm infratuzilmasini tashkil etuvchi ishlab chiqarish tarmoqlari turlari.

10-mavzu. Mehmondo'stlik industriyasida sifat tushunchasi

Mehmonxona xizmatlari sifatiga ta'sir ko'rsatuvchi omillar. Mijozlarga xizmat ko'rsatish texnologiyasi. mehmondo'stlik industriyasida inson resurslarining o'rni. Sifatni boshqarish va tashkil qilish. Mehmondo'stlik - sifatli xizmat ko'rsatishning muhim elementi sifatida.

11-mavzu. Mehmondo'stlik industriyasini boshqarish tizimi
Turistik siyosat tushunchasi. Turizm boshqaruvi organlari faoliyati.

III. Amaliy mashg'ulotlarlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. "Mehmondo'stlik industriyasi" fanining maqsadi va vazifalari;
2. Mehmondo'stlik industriyasida transport vositalari;
3. Mehmondo'stlik industriyasida joylashtirish vositalari;
4. Mehmondo'stlik industriyasida ovqatlanish korxonalari;
5. Mehmondo'stlik industriyasida sayr-tomoshalar va ko'ngil yozish infratuzilmasi;
6. Mehmondo'stlik industriyasida aloqa va axborot vositalari;
7. Mehmondo'stlik industriyasida sayohat agentliklari;
8. Mehmondo'stlik industriyasida ekskursiya xizmatlari ko'rsatish;
9. Mehmondo'stlik industriyasini tashkil etuvchi ishlab chiqarish tarmoqlari;
10. Mehmondo'stlik industriyasida sifat tushunchasi;
11. Mehmondo'stlik industriyasini boshqarish tizimi.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1. Mehmondo'stlik industriyasida transport vositalarining o'rni va ahamiyati;
2. Dengiz va daryo transportining turizmni rivojlantirishdagi o'rni;
3. Mehmondo'stlik industriyasida joylashtirish vositalari;
4. Mehmonxonalarning turlari va tasniflanishi;
5. Mehmondo'stlik industriyasida ovqatlanish korxonalarining o'rni;
6. Restoranlarning turlari va xizmat ko'rsatish klasslari;
7. Oshxonalar va ovqatlanish korxonalari;
8. Mehmondo'stlik industriyasini rivojlantirishda sayr-tomosha maskanlarining o'rni;
9. Mehmondo'stlik industriyasini rivojlantirishda teatr va konsert zallarining o'rni;
10. Mehmondo'stlik industriyasini rivojlantirishda tarixiy obidalarning o'rni;
11. Mehmondo'stlik industriyasini rivojlantirishda ziyoratgoh maskanlarning o'rni;
12. Mehmondo'stlik industriyasini rivojlantirishda tarixiy va madaniy yodgorliklarning o'rni;
13. Mehmondo'stlik industriyasini rivojlantirishda sport inshootlari va o'yingohlarning o'rni;
14. Mehmondo'stlik industriyasida aloqa va axborot vositalari va ularning turlari;
15. Turistik firmalar va turistik agentliklar;
16. Ekskursiya maskanlari va sayohat marshrutlari;
17. Mehmondo'stlik industriyasida maishiy hordiq chiqarish maskanlari;
18. Mehmondo'stlik industriyasini rivojlantirishda milliy hunarmandchilik korxonalarining o'rni;
19. Mehmondo'stlik industriyasini rivojlantirishda chakana savdo tarmoqlarining o'rni;
20. Mehmondo'stlik industriyasini rivojlantirishda sifat tushunchasi.

4	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: – mehmondo'stlik industriyasi fanining maqsadi va vazifalari; mehmondo'stlik industriyasi tushunchasi va mohiyati; mehmondo'stlik industriyasida transport vositalari; mehmondo'stlik industriyasida joylashtirish vositalari haqida ***tasavvurga ega bo'lishi.*** – mehmondo'stlik industriyasida ovqatlanish korxonalari; mehmondo'stlik industriyasida sayr-tomoshalar va ko'ngil yozish infratuzilmasi; mehmondo'stlik industriyasida animatsion xizmatlarni tashkil etish; mehmondo'stlik industriyasida sayohat agentliklari; mehmondo'stlik industriyasida ekskursiya xizmatlari ko'rsatishni ***bilishi va ulardan foydalana olishi.*** – mehmondo'stlik industriyasini tashkil etuvchi ishlab chiqarish tarmoqlari; mehmondo'stlik industriyasida milliy hunarmandchilik sohalari, savdo xizmatlari ko'rsatish; mehmondo'stlik industriyasini rivojlantirishda sifatni ta'minlash; mehmondo'stlik industriyasini boshqarish tizimini takomillashtirish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi lozim.***
5	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • amaliy ishlarni bajarish va xulosalash; • interfaol keys-stadilar; • blits-so'rov; • guruhlarda ishlash; • taqdimotlar namoyishi; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
6	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar xaqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ish yoki testni topshirish.
7	**Asosiy adabiyotlar:** 1. Boltabayev M.R, Tuxliyev I.S. va b. Turizm: nazariya va amaliyot. Darslik. T.: Fan vatexnologiya 2018 y. 2. Mamatqulov X.M., Xamitov M.X., Abduhamidov S.A. Turizm infratuzilmasi. O'quv qo'llanma. –Samarqand 2020 y.